

۲۰۲۰/۱۱/۱۵

محمد شریف منصور

معرفی میرمن «رخشانه» در قاموس کبیر افغانستان

قاموس کبیر افغانستان، در کنار شرح و تسجیل لغات، مجمع اللغات، تاریخ، جغرافیه، اقتصاد و بسی مسائل دیگر مربوط افغانستان می پردازد، شخصیت‌های فرهنگی، خدمتگزار افغانستان را تحت کتگوری که مناسب خدمات آنها باشد مانند «شعراء، نویسندگان، هنرمندان و خدمتگزاران ملی» باشد تسجیل و آنلاین می سازد. پورتال افغان جرمن آنلاین و قاموس کبیر افغانستان هر دو مسؤلیت خود می داند که بدون ارتباطات شخصی، تبعیضی و کینه های شخصی، شخصیت های مهم را برای مردم معرفی کند.

اعلیحضرت محمد ظاهر شاه و ملکه حمیرا با هنرمندان رادیو افغانستان

بانو حمیده مشهور به رخشانه در کوهدامن شمالی دیده به جهان گشود، دوران کودکی و نوجوانی او در کوهدامن گذشت، و مکتب را از آنجا شروع و در لیسه ملالی به پایان رسانید.
مادر بانو رخشانه، بی بی خدیجه طرزی از جمله اولین دسته معلمان مکتب دخترانه کابل بود و موسیقی و خیاطی تدریس می نمود، هم هارمونی می نواخت و هم با همه راگ های موسیقی آشنایی داشت.
پدرش جنرال اصیل خان از افسران برجسته اردوی کشور که در محاربه استقلال هم سهم داشت در دور امانیه ترجمان پادشاه بود

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند

رخشانه در کودکی و نوجوانی همگام با دیگر همسن و سالانش دف می نواخت و آهنگ های محلی را میخواند اطرافیان رخشانه مخصوصا پدرش جنرال اصیل خان او را تشویق کردند که در رادیو آهنگ بخواند . مشوق و رهنمای اصلی حمیده نو جوان مادرش بود و دگر استادی در موسیقی نداشت.

اولین آهنگی که بانو رخشانه ثبت کرد آهنگ ای «دلستانم» بود ، نام هنری او فروزان بود و بعدها مجبور شد که نام دیگری جایگزین این نام نماید که مرحوم عبدالروف بینوا که رئیس هنری رادیو بود نام هنری رخشانه را برای او برگزید از دیگر آهنگ های بانو رخشانه "چشم سیاه داری قربانت شوم من" بود که برایشان شهرت زیادی در افغانستان، ایران و تاجکستان به همراه آورد. کمپوزیتور های برجسته کشور چون استاد خیال - استاد سرمست - سلیم کندهاری - استاد ننگیالی - شیر شرار - عزیز آشنا و دیگران برایش آهنگ ساختند.

بعدها بانو رخشانه به همراه مرحوم استاد زلاند و استاد اولمیر به ازبکستان ، تاجیکستان و ایران سفر کرد و در آن کشورها کنسرت های اجرا نمود. شایان ذکر است که بانو رخشانه در یکی دو فیلم هنری هم آواز خوانده است خانم رخشانه یا شهبانو موسیقی کشور 600 آهنگ دری و پشتو دارد که بعد از کودتا سرطان 52 رحیم نوین وزیر اطلاعات و کلتور وقت با رخشانه مخالفت زیاد داشت و مانع فعالیت های او گردید.

خانم رخشانه پس از کودتای ۷ ثور از موسیقی کناره گرفت و بعد به آمریکا مهاجرت کرد. پس از سقوط طالبان و در سال ۲۰۰۳ بار دیگر به افغانستان برگشت گر چند با بی مهری نهاد های فرهنگی مواجه شد اما مردم از وی استقبال شایان نمودند. خودش می گوید: « وقتی طیاره به زمین نشست، من آخرین مسافری بودم که از آن بیرون آمدم در گوشه میدان نشستم و مثنی از خاک گرفتم و به دیدگانم مالیدم و خدا را سپاس گذار شدم که دو باره به خاک وطن خود رسیدم .... فکر کردم کسی مرا نمی شناسد و من دیگر فراموش شده ام ولی به مجردی که مردم مرا شناختند که رخشانه هستم آن چنان محبت از خود در حق من نشان دادند که اصلا نمی توانم به زبان بیابرم.... شما باور کنید که از قصاب سر کوچه تا چوب شکن نانوای و سقاو و مردم محل همه و همه هر روز از من خبر می گرفتند و مهمانی ها برایم ترتیب می دادند که من ممنون شان هستم و تا زنده ام این همه محبت شان را فراموش نمی کنم.»

د افغانستان لوی قاموس

مختصات افغانستان		اسم یا کلمه	تصویر	بیوگرافی مختصر	معلومات مکملتر	تخصص	نوع محتوا
		رخشانه		بانو حمیده مشهور به رخشانه در کودمان شمالی دیده به جهان گشود ، دوران کودکی و نوجوانی او در کودمان گذشت، و مکتب را از آنجا شروع و در لیسه مالتی به پایان رسانید. مادر بانو رخشانه، بی بی خدیجه طرزی از جمله اولین دسته معلمان مکتب دخترانه کابل بود و موسیقی و خیاطی تدریس می نمود، هم هارمونی می نواخت و هم با همه راگ های موسیقی آشنایی داشت. پدرش جنرال اصیل خان از افسران برجسته اردوی کشور که در محاربه استقلال هم سهم داشت در دور امانیه تر جمان پادشاه بود. رخشانه در کودکی و نوجوانی همگام با دیگر همسن و سالانش دف می نواخت و آهنگ های محلی را میخواند اطرافیان رخشانه مخصوصا پدرش جنرال اصیل خان او را تشویق کردند که در رادیو آهنگ بخواند . مشوق و رهنمای اصلی حمیده نو جوان مادرش بود و دگر استادی در موسیقی نداشت	بانو رخشانه کی بود	آواز خوان، هنر مند	شعرا، نویسندگان، هنرمندان و خدمتگزاران

پایان

د پانو شمیره: له 2 تر2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپیکني د لپکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په څیر و لولئ